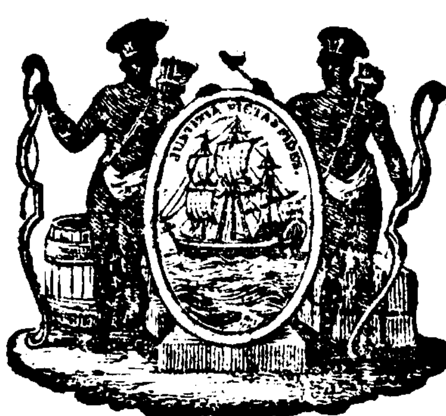
N°. 23. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 21sten MAART.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

Den 19 *Maart* 1834.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt elk en een iegelijk dien zulks mogt aangaan verwittigd, dat alle rekesten of adressen, welke men aan het Gouvernement in het Moederland zoude willen presenteren, aan den Gouverneur Generaal moeten worden ingeleverd, ten einde door diens intermediair en vergezeld van deszelfs consideratien en inlichtingen, te worden opgezonden.

Geschiedende deze bekendmaking, ten einde de belanghebbenden geen oponthoud ondervinden, in het verwezenlijken hunner voornemens.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 20 *Maart* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 13den dezer, n°. 288/253, is aan den *Brandspuitmakersbaas* F. E. BEIJER, op deszelfs verzoek, *eervol ontslag* verleend, en in deszelfs plaats tot *Brandspuitmakersbaas* benoemd en aangesteld, PIERRE DE-MARCHI.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 20 *Maart* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 13den dezer, n°. 291/256, is aan den *Onder Brandmeester* W. GILBIE, ontslag uit die betrekking verleend; en zijn voorts bij die resolutie, de navolgende benoemingen geschiedt, als:

Tot BRANDMEESTERS.

C. A. ROMAN.
F. G. BERTELSMAN.
A. GNAUCK. — En
S. GUIGNARD.

Tot BRANDMEESTERS bevorderd, de Onder Brandmeesters:

H. DEGENHARD.
P. DUBUS.
H. CORDUA. — En
J. F. SCHEFFER.

En tot ONDER BRANDMEESTERS:

J. VAN DOKKUM.
C. L. G. LINCKERS.
J. F. P. MEIJER.
A. FREZIE.
F. W. FUCHS.
J. L. MEIBURG.
F. W. NICOL.
J. BARBOUR.
P. TADSEN.
J. OUDEMAST.
J. N. DE VRIES GERHARD.
J. H. GILHUIJS.
H. JANSSEN. — En
F. C. SIMONET.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

EXTRACTEN uit Nederlandsche Dagbladen, tot en met 28 Januarij.

— In den *Courier der Vereenigde Staten*, met de jongste tijdingen uit Amerika ontvangen, leest men het volgend merkwaardig verslag, over den voorspoedigen toestand van dat Rijk, met betrekking deszelfs staatshuishoudingen en finantien.

» De rapporten van de secretarissen voor marine, oorlog en der posterijen zijn thans publiek gemaakt en voltooijen, bij het overzigt van derzelver bijzondere deelen, het tafereel van voorspoed, orde en spaarzaamheid, hetwelk de President der Vereenigde Staten in zijne boodschap aan het congres had opgehangen.

» De gewapende rijks-vaartuigen zijn 23 in getal, te weten: een linieschip, vier fregatten, elf korvetten, en zeven goeletten, te zamen vier statien uitmakende. Met 530 stukken zijn deze verschillende vaartuigen bewapend, en zeer gematigd schijnt deze magt toe, wanneer men bedenkt, dat zij, op den Oceaan, den invoer van voor honderd millioenen dollars aan waarde, dezelfde som voor den uitvoer en meer dan twintig millioenen waarde in schepen, beschermen moet.

» Het departement van marine heeft besloten geen vaartuig van de grootte der thans in dienst zijnde van stapel te laten loopen, alvorens deze buiten dienst gesteld zijn; maar het heeft zich voorgenomen, van tijd tot tijd, zoovele nieuwe schepen, als waartoe het congres vergunning zal geven, aan te bouwen en op de werven te bewaren, omdat, volgens dit stelsel, het hout, in plaats van te bederven, verbetert en de uitgaven van geen groot belang worden.

» Het rapport van den secretaris van de schatkist is het belangrijkste van alle overgelegde rekeningen, die de wijze en spaarzame administratie van het Washingtonner kabinet openleggen.

» De ontvangst van de schatkist gedurende de drie eerste vierde deelen van het loopende jaar (1833) heeft bedragen 34,355,317,95 dollars. De douane alleen heeft 21,256,089,77 dollars opgebragt. Men schat dat de opbrengst van het vierde kwartaal ongeveer 7.675.000 dollars zal bedragen, hetgeen een totaal voor het jaar geeft van 32,030,317.95. en met de balans van den 1sten Januarij 1833 een totaal van 34,042,095,50 dollars.

» De uitgaven voor de drie eerste vierde gedeelten van het jaar hebben bedragen 18,248,388,15 dollars, waaronder wij opgemerkt hebben het departement van oorlog, voorkomende voor 9.950,349,29, en dat van marine voor 3,076.051 dollars.

» De uitgaven voor het eerste kwartaal, daaronder begrepen 2,301,916.36 dollars ten behoeve van de publieke schuld, zullen nagenoeg bedragen hebben 6.409.916.45 dollars, het geen voor het jaar een totaal zou geven van 24.658.304.59 dollars: alzoo aan de schatkist latende, op den 1sten Januarij 1834, eene voordeelige balans van 9.383.709.90. Het gouvernement heeft verklaard, dat het op den 1sten Mei 1834 het overschot der renten van 4½ pCt. zou aflossen. De voor de schuld in 1833 betaalde som bedroeg 2.572.240.09 dollars; te weten: aan kapitaal 2.240.950,90, en aan intrest 331.299.19.

» Op den 1sten Jannarij aanstaande zal de schuld van de Vereenigde Staten afbetaald zijn tot op eene som na van 4,760,82,08 dollars. De waarde der uitgevoerde goederen, in het jaar, eindigende den 30sten September ll. wordt begroot op 90 663.403 dollars, waaronder 70,542,030 van inlandsche producten, en 20,021,373 van vreemde artikelen. Het verschil van den meerderen uitvoer. der Amerikaansche producten vergeleken, met vorig jaar (1832), bedraagt 7,504.599; de waarde van de ingevoerde goederen bedraagt 109 millioenen, insgelijks eene vermeerdering van 6 millioenen aanbiedende."

— In eenen brief uit BERLIJN van den 11den dezer, door de *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, leest men het volgende:

» Ook dit jaar hebben de in onze westelijke provincien verzamelde gewestelijke Stenden hunne vertoogen wegens de invoering van Rijks-stenden weder

hervat, en zelfs verschillende grieven tegen twee onzer ministers geopperd, om hun verzoek te ondersteunen. Men moet erkennen, dat zulks te onverwachter kwam, daar de jongste reis van den kroonprins in die gewesten het wederkeerig vertrouwen tusschen regering en volk op de schoonste wijze scheen bevestigd te hebben. Wij willen de Rhijnlandsche provinciale Stenden wegens hun ongeduldig aandringen ten deze, hetwelk aan het buitenland slechts aanleiding tot verkeerde uitleggingen en gevolgtrekkingen geeft, niet zoo streng gispen, als zij schijnen te verdienen; maar wat geeft hun het regt om aan den goeden wil van het Hoofd onzes Staats te twijfelen? Waarom geven de bedoelde gewesten zich over aan verontrustende denkbeelden, omtrent de bedoelingen der regering? Of is dezerzijde het zegel van officiele goedkeuring gehecht aan het onbekookte geschrijf van zoo vele zwartgallige lieden, over volksvertegenwoordiging, over vrijheid van drukpers, over den geest des tijds? Zijn derzelver werken ter behartiging aanbevolen geworden? Neen! wij zijn niet alleen in het genot van veel goeds, dat wij aan de wijsheid van onzen Koning verschuldigd zijn, maar wij zullen ook nog meer erlangen, wat ons voor de toekomst is toegezegd. Daartoe behooren de algemeene Rijksstenden, en de tijd zal komen, dat de deswege reeds lang voorbereide maatregelen ten uitvoer worden gelegd. Men geloove slechts niet, dat het beter zoude zijn om nu reeds, nu de grondslagen nog niet overal en volkomen gelegd zijn, in dezen tijd van onrust en wantrouwen, het hoofdgebouw op te trekken!"

— Brieven uit Munchen behelzen de voldoenste berigten uit Griekenland. Er heerscht eene volmaakte rust, veroorzaakt door geringe belastingen en groote werkzaamheid, terwijl de *regering* op eene billijke wijze de wetten handhaaft, en nog niet in de noodzakelijkheid geweest is strengheid te gebruiken, behalve op het eiland Tinos, waar de bewegingen dan nog, op het verschijnen van twee kompagnien krijgsvolk, dadelijk gestild zijn. De onlusten, ten gevolge van welke sommige arrestatien plaats gehad hebben, zijn het werk van eenige partijgangers, met welke echter het volk zich in geenen deele wil afgeven, daar dit de rust, die het vroeger miste, te zeer op prijs weet te stellen. Het terug roepen van de hulptroepen naar Beijeren bewijst reeds genoeg, dat de Regering geene buitengewone middelen noodig heeft om haar gezag te bewaren. De goed ingerigte gendarmerie te voet en te paard is voldoende om de publieke wegen van rooverijen vrij te houden. — Zoodanig is thans de toestand van een land, hetwelk het Regentschap, nog geen jaar geleden, heeft gevonden door burger-oorlog verscheurd en overgeleverd aan het geweld van eenige bandelooze aanvoerders van ontevredenen; van hetwelk de dorpen en velden verwoest waren, en dat zich, zonder geregtshoven en regters, op den van rand eene algeheele vernietiging bevond.

— Handelsbrieven uit Konstantinopel van den 24sten December melden, aangaande de schattingbetaling van *Mehemed-Ali*, dat deze Pacha de vijf millioenen piasters, die hij aan den Sultan toegezonden heeft, wil aangemerkt hebben als voldoening van zijne geheele schuld bij de Porte.

Extracten uit de Fransche Dagbladen van den 24 Januarij.

Men leest in het *Journal des Débats*: Wij hebben heden van Madrid alleen ontvangen het dekreet betrekkelijk de zamenstelling van het nieuwe Ministerie. Hetzelve luidt als volgt:

» De dienst van den staat vorderende, dat Don Francisco de Zea Bermudez de verpligtingen vervulle, welke hem zijne betrekking als Staatsraad oplegt, heb ik, uit naam mijner welbeminde dochter, de Koningin Isabella II, besloten, hem van zijne bediening als Staats-Minister te ontslaan, met betuiging mijner tevredenheid om zijne talenten, diensten en beproefde trouw.

» In overweging nemende de uitgestrekte talenten van Don Francisco Martinez de la Rosa, en zijne bekende gehechtheid aan den persoon en de regten mijner welbeminde dochter, de Koningin Isabella II, benoem ik hem in haren Koninklijken naam, tot Secretaris van Staat en Minister van Buitenlandsche Zaken.

» Overwegende de verdiensten van don Nicolaas Gareli en de bewijzen van achting, waarmede wijlen mijn Gemaal hem vereerde door hem tot den Gouvernements-raad te roepen, benoem ik hem tot Secretaris van Staat en Minister van Gratie en Justitie, en ik geef den titel van Staatsraad aan don Juan Gualberta Gonzalez, uit erkentelijkheid voor de getrouwe diensten, welke hij aan den Staat bewezen heeft in de uitoefening der functien van dit Ministerie.

» Uit hoofde van de trouw en voormalige diensten van don Joseph Vasquez Figneroa, heb ik hem, uit naam mijner welbeminde dochter, des Koningin Isabella II, tot Secretaris van Staat en Minister van Marine benoemd.

» Don Xavier de Burgos mij verklaard hebbende dat de talrijke bezigheden van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan welks hoofd hij geplaatst is, hem niet toelaten, langer *ad interim* zijne zorgen aan het Ministerie van Finandien te wijden, heb ik voorloopig don Josef Aranalda tot die functien benoemd."

— Van Oleron schrijft men, dd. 19 Januarij: Katalonie is in beroering. Met luide kreeten eischt men er eene Regering bij vertegenwoordiging. Men verzekert, dat de Besturen geweigerd hebben de Gouvernements-mandaten uit te betalen; hetzelfde heeft plaats in Galicie, waar de Generaal Morillo bevel voert. Algemeen, maar inzonderheid in Arragon, Katalonie en Navarre ziet men dagelijks het inrukken der Franschen te gemoet. De volksgeest in laatstgemelde Provincie is algemeen gunstig jegens don Carlos; ofschoon Arrogon de schouwplaats van onderscheiden beroeringen is geweest, zoo zijn daarom de vermakelijkheden van den karnaval niet gestaakt. Te Saragossa worden door de gansche stad, in de Schouwburgen en op de stierenplaats, bals en maskerades gegeven.

— Een brief van Madrid, dd. 16 dezer, beschouwt als stellig zeker, het eerlange bijeenkomen der Cortes. Vastelijk gelooft men, dat de in het staatsbewind opgekomen verandering het erkennen der Cortes-Leening zal aanbrengen. De hoofdstad geniet voortdurend eene volmaakte kalmte. De door de jongste gebeurtenissen op de onderscheidene partijen te weeg gebragte smartelijke of aangename indrukken hebben zich door geene druischende uitbarstingen geopenbaard. Nog altijd heerscht te Madrid eene ongestoorde rust.

— Don Carlos bevond zich nog op het laatst van December te Villareal in Portugal, en was zeer ontmoedigd. De eenige mannen van naam welke hij bij zich heeft, zijn de Bisschop van Leon en de Priester Merino; tot op eene halve mijl van zijne verblijfplaats heeft hij schildwachts uitgezet, want hij heeft groote vrees, op nieuw door Rodil te zullen worden overvallen. De Priester Merino houdt niet op, zegt men, steeds vruchteloos don Carlos tot eenen intogt in Spanje aan te sporen. Don Carlos meent, de zaken staan nog niet zoo fraai.

— Het *Journal des Débats* hervat deszelfs hoogen toon, en verlangt dat men eenmaal eindige met alle die ondervragingen, waarmede het ministerie wordt overladen. Wij leven onder eene regering van openhartigheid en publiciteit, die geene verborgene slagen, geene valstrikken meer duldt. Er moet bij den helderen dag gestreden worden; de met dof rumoer in werking gebragte kwaadwillige streken, het morren, behooren niet meer tot de wapenen van dezen tijd, en de stoot en weerstoot der babbelarijen en kibbelarijen in de spreekzaal, maken evenmin een veldslag uit, als versaagde kwaadwilligen, half in een en half in een ander kamp, een vijandelijk leger uitmaken. Nu, om een ministerie te verslaan, worden er twee dingen vereischt: eene vijandelijke armee en een veldslag.

Waar is dan het vijandelijk leger? Wanneer is de veldslag geleverd? Dat men ons dit zegge, is al wat wij verlangen; opdat het eens vooral uitgemaakt worde dat een ministerie niet neêrgeveld wordt door achterklap en salon-gefluister, zoo als daardoor de eer eener vrouw wordt vermoordt; en dat in Frankrijk niet de ministerien nergens elders dan in de parlementaire zaal gemaakt en vernietigd worden.

Daarop vraagt het *Journal des Débats* dat men op het spreekgestoelte zich verklare nopens die soort van oppositie, welke men halstarrig in het adres en in de zamenstelling der commissie voor het budget wil zien.

Volgens den *Constitionel* schijnt de zamenstelling der gezegde commissie aan het Ministerie eene groote bezorgdheid te baren. Er wordt heden, zegt dat Blad, gesproken van demissien die zullen ingediend worden ten overstaan van den door de Kamer betuigden weerzin tegen alle vermeerdering van uitgaven. Ook een oogenblik is er van eene nieuwe zamenstelling van Kabinet, en ook van ontbinding der Kamer gesproken. Dit laatste gerucht heeft zelfs zoo veel veld gewonnen, dat des avonds een Minister noodig geoordeeld heeft, hetzelve in de Salons tegen te spreken. Een dergelijke maatregel zoude metterdaad in de gegeven omstandighhden het toppunt van onvoorzigtigheid zijn, en wij kunnen niet gelooven, dat dezelve in ernst is voorgesteld geworden.

AANTEEKENINGEN

BETREKKELIJK DE

Nederlandsche W. I. Bezittingen.

§ 8.

Saizoenen of Jaargetijden, Klimaat, Winden en Regens.

Ofschoon men hier op de afwisseling der saizoenen geene vaste bepaling kan maken, rekent men, den regentijd te hebben in de maanden October, November en December. Echter regent het somtijds in geene jaren aan een, althans zoo weinig, dat de veldgewassen verdroogen en de oogsten geheel mislukken.

Het klimaat van *Curaçao* is vrij gezond, welke

gezondheid door eene koele frissche passaat- en zeewind niet weinig bevorderd wordt. Enige dagen uitgezonderd, heeft men op *Curaçao* altoos eene oostelijke passaatwind. Zuidelijke winden heeft men zeer zelden, echter meer noordelijke. Ook heeft dit eiland het voordeel dat het buiten de orkaanstreek ligt, door welke het verblijf op de bovenwindsche eilanden *St. Thomas*, *St. Marten*, enz., zoo hoogst gevaarlijk is. Sedert den 17den October 1807 heeft men op *Curaçao* geene orkaan gehad. Men heeft hier gewoonlijk de sterkste winden in de maand Junij, Julij en Augustus, dewelke, gelijk aan *Kaap de Goede Hoop*, eene geweldige zandstuiving veroorzaakt; deze vrij hevige wind voert tevens eene hevige dampige lucht aan. Bij zuidelijke winden is, over het algemeen, de kust van *Caro* het zigtbaarste, zijnde veeltijds, het voorteeken dat er spoedig eene noordelijke wind opvolgen zal.

De drooge steenachtige grond van dit eiland, heeft nimmer, gelijk het moerassige en zwampachtige *Suriname*, nadeelige uitdampingen: ook bevat de kalk en groensteen geene schadelijke uitwazemingen van koper, arsenicum, enz. Dan ofschoon men hier veeltijds eenen helderen hemel heeft en schaars met regen gezegend wordt, is de dampkring zeer vochtig, zoodat men hier nimmer stalen versierselen bezigt, als ongemeen spoedig roestende: ook de lijm laat los, en de snaarinstrumenten (vooral darmsnaren), zijn spoedig ontstemt.

De Thermometer (*Farenh.*), heeft gedurende de drie laatste jaren, nimmer boven 95° en nimmer beneden de 75° gestaan.

De luchtgesteldheid dezes eilands, veroorzaakt door eene groote hoeveelheid daarin aanwezig zijnde zoutzuur-gas (*acidum hydrochoricum*), dat men op *Curaçao* weinig voorbeelden van brand heeft, zoodat de Curaçaosche slaven oogenschijnlijk zoo roekeloos met vuur en licht omgaan, dat dit voor een Surinamer allerijzingwekkendst is. Er bestaan voorbeelden, dat zelfs pogingen tot opzettelijke brandstichting niet hebben willen gelukken,

bij de landing en de ondernemingen der Engelschen in 1804, om het weerlooze westelijke gedeelte des eilands plat te branden, de duidelijkste bewijzen gehad heeft, daar bij beide gelegenheden de moedwillige brandstichting niet alleen veel moeite kostteden maar telkens weder uitging. (*)

Vele oude inboorlingen getuigen eenparig dat het in vroegere jaren veel meer op *Curaçao* heeft geregend, als thans, hetwelk zij aan het wegkappen der boomen, vooral aan die der *Mangrove* (op *Curaçao Mangle-boschen* genaamd), voor het branden der kalk toeschrijven. Echter strijdt dit met de geschiedenis dezes eilands, waaruit men ziet, dat men te allen tijde over veelvuldige droogten heeft geklaagd: maar het is een algemeen aangenomen iets, dat men den ouden tijd veel gelukkiger beschouwd als de tegenwoordige: dat zulks echter in vele opzigten ook wel niet te betwijfelen zal vallen, betwist ik niet, maar men kan deze stelling ook te algemeen aannemen. Men neme hierbij in aanmerking, dat de drooge grond van *Curaçao* voor den landbouwer veel regenbehoevende is, en dat men dus hier eene goede regenbui slechts een stofje noemt. Somtijds kan het op *Curaçao* regenen, alsof het met emmers uit den hemel gegoten werd, waardoor dan ook wel eens algemeene ziektens ontstaan zijn, dien ten gevolge stroomt het water alsdan met eene verschrikkelijke kracht en gedruisch door de bergengten, zeewaarts en formeert breede diepe rooijen, verbreekt de sterkste dammen en voert ontwortelde boomen en groote steenen met zich naar zee. Wanneer het zoo zwaar geregend heeft, dat het water, van de bergen stroomt, noemen de verblijde inwoners zulks de *rooi loop*, zeggende: « ik heb bij mij de *rooi loop* gehad.” In het eerste vermeende ik dat dit stroomende water door het ijzer-oxyde rood geworden zijnde, *roode loop* beteekende, echter komt deze benaming daardoor, dat de *rooijen* (van het Spaansche *Arroijo*, in het Duitsch *Rachlen*, wij zouden zeggen *Regen-geulen*), geloopen hebben, of het water zoo veelvuldig gevallen is, dat den grond het niet kunnende inslurpen, hetzelve afgestroomd is.

(*) Vaderlandsche Letteroefeningen 1822. Mengelwerk, bladz. 784.

Gevallen regen op Plantaadje Savonet, westpunt van het eiland Curaçao; waargenomen door den Heer M. E. VAN DER DIJS.

Jaren en Maanden.	Datums.	Ned. Ellen.	Palmen	Duimen.	Strepen.	AANMERKINGEN.
1830						
Januarij	31	»	—	7	9	
Februarij	28	»	—	5	3	
Maart	31	»	—	1	0	
April	30	»	1	7	1	
Mei	31	»	1	6	5	
Junij	30	»	—	2	8	
Julij	31	»	—	1	8	
Augustus	31	»	—	5	3	
September	30	»	—	1	2	
October	31	»	3	2	1	
November	30	»	—	6	0	In de maand October is de meeste regen gevallen, waarvan eens 1 p. 4 dm. in een uur tijds, zijnde op den 20 October van 11 tot 12 uren 's middags, bij volle maan, zware donder en verschrikkelijke bliksem. — Op den dag van volle maan in de maand October heeft men hier reeds sints jaren achtereen volgende, zwaar weer gehad, zoodat men dezen dag de Curaçaosche Donderdag noemt.
December	31	»	—	1	4	
		»	9	7	4	
1831.						
Januarij	31	»	1	3	1	
Februarij	28	»	—	0	3	
Maart	31	»	—	1	6	
April	30	»	—	0	0	
Mei	31	»	—	0	0	
Junij	30	»	—	8	5	
Julij	31	»	—	0	5	
Augustus	31	»	—	5	5	
September	30	»	—	7	8	
October	31	»	1	4	2	
November	30	»	—	3	4	
December	31	»	—	4	8	
		»	5	7	7	
1832.						
Januarij	31	»	—	3	5	
Februarij	29	»	—	1	3	
Maart	31	»	—	0	5	
April	30	»	—	1	5	
Mei	31	»	—	0	0	
Junij	30	»	—	0	0	
Julij	31	»	—	0	3	
Augustus	31	»	—	0	0	
September	30	»	—	2	[illegible]	
October	31	»	1	8	0	
November	30	»	—	4	0	
December	31	»	—	6	2	
		»	3	7	3	
1833.						
Januarij	31	»	—	—	—	
Februarij	28	»	—	1	5	
Maart	31	»	—	1	—	
April	30	»	—	—	—	
Mei	31	»	—	—	—	
Junij	30	»	—	—	—	
Julij	31	»	—	4	—	
Augustus.	31	»	—	2	5	
September	30	»	—	2	—	
October	31	»	2	1	8	
November	30	»	—	2	8	
December	31	»	—	5	3	
		»	5	0	9	

§ 9.

Watergetijen, Miswijzing, enz.

Voor de haven van *Curaçao*, loopt meerendeels eene vrij sterke stroom naar het westen, zeer zelden heeft men oostelijke stroomen, hetwelk men alsdan door eene kabbeling der golven onmiddelijk zien kan. Bij gewone tij bestaat er slechts een verschil van het hoogste en laagste water van ongeveer 2 voeten; echter heeft men opgemerkt, dat bij zware Z. W. winden, welke nimmer buiten den orcaantijd waaijen het water aanmerkelijk wast, wordende bij de inwoners voor een voorteeken van ophanden zijnde regen gehouden, hetwelk men in het jaar 1829 aan Boord van Z. M. Brik van Oorlog *Valk* bevestigd gevonden heeft. Ook loopt de stroom alsdan zoo sterk om de west dat het geheel ondoenlijk is, om boven de oostpunt van het eiland op te werken. Bij deze zuidwesten winden en hooge vloeden drijven er veeltijds kleine kokosnoten van de vaste wal op de kusten dezes eilands.

Bij aardbevingen, die op *Curaçao*, echter zeer zeldzaam en altijd van een ligte onschadelijken aard zijn geweest, heeft men altijd eene inregulière eb en vloed gehad zoo in tijd, als in peilverschil. De tegenwoordige miswijzing van het compas is 15 graden 15 minuten noordoosten.

§ 10.

Korte en langste dag, met een doorloopende tafel van Zons op- en ondergang.

Het spreekt van zelve, daar *Curaçao* benoorden de linie ligt, dat men ook hier den kortsten dag gelijktijdig met ons in *Suriname*, enz., heeft. Op *Curaçao* is de laatste dag 12 uren 43½ minuten en de kortste dag 11 uren 16½ minuten, makende een tijdverschil tusschen de langste en kortste dag van 1 uur en 27 minuten.

TAFEL *van Zons op- en ondergang, berekend op de poolshoogte van Curaçao.*

MAANDEN.	Datums.	Zons opgang.	Zons ondergang.
		u. m.	*u. m.*
Januarij	1	6 19	5 41
	10	6 18	5 42
	20	6 16	5 44
	30	6 14	5 46
Februarij	10	6 10	5 50
	20	6 07	5 53
	28	6 04	5 56
Maart	10	6 01	5 59
	20	6 00	6 00
	30	5 55	6 05
April	10	5 53	6 07
	20	5 49	6 11
	30	5 46	6 14
Mei	19	5 4[illegible]	6 16
	20	5 4[illegible]	6 19
	30	5 39	6 21
Junij	10	5 37	6 23
	20	5 35	6 25
	30	5 37	6 23
Julij	10	5 38	6 22
	20	5 39	6 21
	30	5 42	6 18
Augustus	10	5 45	6 15
	20	5 48	6 12
	30	5 51	6 09
September	10	5 55	6 05
	20	5 59	6 01
	30	6 01	5 59
October	10	6 04	5 56
	20	6 06	5 54
	30	6 12	5 48
November	10	6 14	5 46
	20	6 19	5 41
	30	6 21	5 39
December	10	6 22	5 38
	20	6 23	5 37
	30	6 20	5 40

Praetereunt et Imputantur.

MENGELINGEN.

ANEKDOTE VAN FREDERIK DEN II.

De Baron VAN POELNITZ was tweemaal van godsdienst veranderd. — Luthersch zijnde, was hij Katholijk geworden, en had vervolgens dit geloof laten varen om Protestant te zijn. — Alleen ter bevordering zijner bijzondere belangen hadden deze veranderingen van godsdienst plaats gegrepen. — Op zekeren dag sprak hij met FREDERIK DEN II. over zijne armoede en zijne omstandigheden, en beval zich met veel levendigheid aan des Konings welwillendheid aan. — « Ik wilde u gaarne van dienst zijn,” sprak FREDERIK. » maar wat zal ik doen? gij weet, het land is zoo arm, dat ik alleen door groote zuinigheid in alles kan voorzien. — Waart gij Katholijk gebleven, dan had ik u met eene voordeelige kanunnikplaats kunnen begiftigen, die ik van tijd tot tijd te vergeven heb. — En gij begrijpt, dat ik dezelve liever aan u dan aan menig ander zoude geven. — Maar nu zijt gij Gereformeerd, dat is te zeggen, gij zijt aan de armste van alle godsdiensten gehecht; dezelve geeft mij hoegenaamd geen middel om u te helpen; — dit doet mij van harte leed.” — De baron bedroog zich in den schijn van welwillendheid, waarmede de Koning dit alles gezegd en begreep, dat hij niets beter te doen had dan hoe eer hoe liever tot die godsdienst terug te keeren, welke het meest voordeelig was. Nog dienzelfden avond ging hij afzweren, en daar de Koning hem had geopenbaard, dat er een rijk kanonikaat vakant was, begreep hij geen' tijd te moeten verliezen, en kwam den volgenden morgen aan den Koning berigten, dat hij, ingevolge den raad van Zijne Majesteit, weder Katholijk was geworden, en dat hij zich vleidde, dat de Koning nu de hem gegevene hoop niet zoude beschamen.

« Waarlijk ik ben wanhopend,” sprak FREDERIK, » want juist dezen morgen heb ik de plaats vergeven. — Dit is een ongelukkige tegenspoed! Maar kon ik raden, dat gij gereed zoudt staan, op nieuw van godsdienst te veranderen? Wat kan ik nu doen? . . . . . Wacht! ik herinner mij, dat er nog eene Rabijns plaats te vergeven is. — Wordt terstond een jood, en ik beloof u, dat gij ze zult hebben!” —

ADVERTENTIEN.

PARAMARIBO, *den* 17[den] *Maart* 1834.

De Commissie benoemd bij Zijner Excellentie's resolutie, dd. 17 Januarij dezes jaars, n°. 45, ten einde te onderzoeken een bij Z. E. ingekomen plan, om bij wijze van proefneming, een zeker getal Huisgezinnen der Vrije Bevolking alhier, op te leiden tot den LANDBOUW.

Noodigt mits deze uit alle Vrije Lieden, hoofden van huisgezinnen zijnde, te weten:

Man en Vrouw, met of zonder Kinderen.
Man zonder Vrouw, met Kinderen; of
Vrouw zonder Man, met Kinderen.

Mits geene Slaven hebbende, of die ten minste niet met zich voerende, welke genegen mogten zijn van de weldadige bedoeling van Zijne Excellentie gebruik te maken, om zich aan een der Leden van de Commissie, onbepaald aan welken, te adresseren, ten einde de noodige inlichtingen over de bedoeling van deze opleiding tot den LANDBOUW te kunnen verkrijgen.

Zijnde het voornemen der Commissie om voor zoodanige Huisgezinnen hier boven bedoeld, een stuk vruchtbaar Land ter bewerking van Zijne Excellentie te vragen, en tevens bij wijze van leening, eenige geldelijke onderstand te verzoeken ter aanschaffing van eene woning, de noodige gereedschappen en wat dies meer zij.

De Leden der Commissie aan welke zij zich kunnen vervoegen zijn de Heeren:

W. C. KENNEDY; *President.*
CH. LEERS.
H. KLINT.
Mr. A. F. LAMMENS.
H. H. DIEPERINK.
E. VAN EMDEN.
N. G. VLIER.

De Commissie voornoemd,
W. C. KENNEDY,
President.

Ter ordonnantie van denzelve,
N. G. VLIER,
Secretaris.

(14100) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op HEDEN den 21sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ten Sterfhuize en voor rekening van den Boedel JOHAN GOTTLIEB ENGEL, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

Diverse GOEDEREN; HOORNVEE; PLANKEN; Vreemde GOUDEN en ZILVEREN MUNTSPECIEN, enz., enz., enz.

Voorts één Baal HEELE KOFFIJ, van de Plantaadjen *Manheim en Elk 't Zijn.*

Paramaribo, 21 *Maart* 1834.

C. A. FISCO,
2de Commies.

(14868) Wordt bij publieke Inschrijving aan de meestbiedende, mits goedgekeurd wordende, te Koop aangeboden van de Plantagie *de Nieuwe Hoop:*

20 vaten SUIKER.

De Kooper moet dezelve voor zijn eigen rekening en risico laten afhalen.

De Inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof worden aangenomen, tot Maandag den 24[sten] dezer, des morgens om *acht* uren, als wanneer dezelven door Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

Paramaribo, 20 *Maart* 1834.

V. VAN HALM Jz.,
Sequester c. s.

(14866) ALGEMEENE VERGADERING van het Kollegie *DE VEREENIGING*, op MORGEN den 22[sten] dezer, des avonds te *acht* uren.

Paramaribo, 21 *Maart* 1834.

F. COBLIJN,
Secretaris.

JOHN GARDNER & C°.

Hebben ontvangen met de Schepen *Nickerie* en *Margaretha*, en bieden te koop aan:

Boter; Hammen; Aardappelen; Broodsuiker; Jenever in groote en kleine kelders; opregte Cognac Brandewijn in vaten; beste Londen Poorter Bier in vaten van 6 dozijn; zwarte Thee; fijne Iersche Linnen; Stopiljc; Callico's; witte-, gekleurde-, geruite- en effen Neteldoek; Katoen Batist; Pellicaats en Neteldoeksche Doeken; Cinghams; Gros de Naples; Neteldoeksche Kragen; Binnenwerk; witte-, bruine- en gekleurde Tafelkleeden in soorten; Mans-, Vrouwen- en Kinderen-zijde en katoenen heele en halve Kousen; fijne witte Jeans en Satinet; witte-, bruine- en gekleurde Dril; katoene Hangmatten; extra mooi gekleurde Fluweel voor Vesten: Meubelchits; Engelsche zijde en katoene Parapluien; fijne en sterke Engelsche Schoenen voor Manen-, Vrouwen-, Jongens en Meisjes; Engelsche Laarsen; fijne witte en zwarte Mans Hoeden met breede en smalle randen: Dames-, Jongens- en Meisjes witte en gekleurde Hoeden; fijn blaauw- en zwart Laken en Cassimier; fijne Engelsche Flanel: Engelsche Zadels en Toomen: Negerbuffels en Hoeden; witte- en blaauwe Osnabrugs Linnen; Vriesch Bont; grof en fijn Naaigaren; Naalden; katoen Zakkendoek; Fuikgaren; Engelsch velin Postpapier; ordinair Schrijfpapier: Witlood; Zwartsel: Spaansch en Vriesch Groen; Berlijnsch Blaauw; gemalen Potlood; gekookte Lijn Olie; Patent- en Raap Olie; glazen Stulpen; gebronsde Engelsche Patentlampen; Ballons; Lampglazen; gladde en geslepen Karaffen; Madera-, Rijnsche-, Roode-, Champagne-, Likeur- en Water Glazen, en vele andere soorten van Glaswerk; — Platlood; patent Hagel; Slijpsteenen; Engelsche Spijkers in soorten; IJzeren Schoppen; Houweelen: geelhechte en Dulkouwers; koperen Suikerlepels; dito Schuimers en Zeefjens; ballans Tafelmessen en Vorken met ijvore en ordinaire hechten: Trancheer-Messen en Vorken; beste fijne Engelsche Scheermessen; d°. Pennemessen: Scharen; Visch Hoeken in soorten: patent- en ordinaire Kurkentrekkers; compositie Lepels: Koperen en IJzeren Deur-, Kast- en Kistsloten; Koornmolens met en zonder wielen: Beslagen voor Doodkisten: blikke Schoteldeksels; Visch Ketels; patent Soep Ketels; Italiaansche Strijkijzers; een elegante pleete Soepterrine en Saus dito met zilvere randen; Koper en Marmer Steenen Vijzels en Stampers; een groote assortiment van Timmer-, Kuiper-, Metselaar- en Schoenmakers Gereedschappen, en vele andere soorten van IJzer-, Koper- en Blikwaren, enz., enz.

Watermolenstraat,
L[r]. B. N°. 4. (14879)

(14875) M. VAN DER ELST, wonende aan de *Waterkant* over de *Plattebrug*, heeft per Kapt. HAGERS aangebragt: Diverse Provisien: Malaga-, Madera-, Rijn- en Roode Wijn in kisten, heele en halve Oxhoofden; extra beste Likeuren; Brandewijn; Jenever; Linnens; Bonten; diverse Manufacturen; Hoeden; Schoenen; Witlood; Patent Olie en diverse Goederen meer.

(13183) *** E. S. CATZ voornemens eerstdaags de Kolonie te verlaten, verzoekt ieder wie iets van hem te vorderen hebben mogt, betaling te komen ontvangen, terwijl hij zijne Debiteuren ten vriendelijkste uitnoodigt, om spoedige betaling te presteren, daar hij anders genoodzaakt zijn zal, de nalatigen door regtsmiddelen daartoe te constringeren.

Tevens biedt hij nog te Koop aan: 2 extra fraaije welgevulde Donce Veêre Bedden; paardenhaire Matrassen en toebehooren; benevens eenige kistjes Medoc Wijn; zwarte en groene Thee en eenige fraaije Porceleine Vazen.

(14840) Aangebragt per het Schip *Sophia Cecilia*, Kapt. B. F. IRSEN, en te bekomen in het Pakhuis van GEBROEDERS BRONKHORST, de navolgende artikelen, bestaande in:

Versche Provisien; Dranken; Stukgoederen, en al, hetwelk tot een wel geassorteerd Pakhuis behoort.

Paramaribo, *den* 19 *Maart* 1834.

(14847) ☞ TE KOOP:

NIEUWE EN VERSCHE ANCHOVIS, in potjes, bij
de Wed. HEILBRON & ZOON.

(14095) M. A. KEIJSER, zal HEDEN MORGEN op Vendu verkoopen: Provisien, nieuwe Stukgoederen, enz. Alsmede den Neger BONHAM, bekwame *Timmerman*, de Negerin FLIDA, bekwame *Kokin*, met hare Kinderen GUMOL en ALBALINO, de Negerin BEBÉ, bekwame *Waschmeid*, met hare Kinderen APPOLO en BERTA, en de Negerin CHRISJE, *Waschmeid*; aankomende de wed. AB. VAN DER KAMP.

(14870) De ondergeteekenden als *Testamentaire Executeuren* van den Boedel wijlen den Heer ANTON HEINRICH, verzoeken alle degenen welke vermeenen, eenige deugdelijke vordering ten laste gemelde Boedel te hebben, zoo spoedig doenlijk, de rekeningen in blanco bij den eerste ondergeteekende in te zenden; alsmede alle degenen, die aan gemelde Boedel schuldig zijn, hun verschuldigde te voldoen.

Voorts zallen op aanstaande Maandag, den 24sten dezer, om 9 uren, ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, worden verkocht, de nagelatene Goederen, bestaande in eenige MEUBELEN; alsmede *twee* bekwame Metsel-Negers, genaamd JOSEPH en DONNÉ.

Paramaribo, *den* 20 *Maart* 1834.

A. H. ZSCHUSCHEN *qq.* c. s.

(14834) Degenen welke iets te vorderen hebben van wijlen den Heer D. R. J. DE PONCHARRAL, gelieven zich te vervoegen bij den ondergeteekenden.

Paramaribo, *den* 19 *Maart* 1834.

D. DANJON.

(14848) De ondergeteekende heeft bij behoorlijke *Procuratie*, tot hare generale Gemagtigde aangesteld, de Heer M. ABRAHAMS.

Paramaribo, *den* 19 *Maart* 1834.

CHRISTINA ZOMERMAN.

(14862) C. C. GRAANSMA is voornemens voor eene korten tijd, de Kolonie te verlaten.

(14849) D. VERBEEK vertrekt.

(14845) FERDINAND CORDUA vertrekt.

Ter Drukkerij van FUCHS & C°.